

๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน รอง - นรม., รัฐ - นร., กระทรวง ทบวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๗/๑๕๗๕๑
ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ด้วยสำนักงบประมาณได้เสนอเรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ลงมติอนุมัติตามที่สำนักงบประมาณเสนอ ทั้ง ๓ ข้อ และให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้รีบข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามที่เสนอ เป็นกรณีเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยมีมาตรการรองรับการใช้จ่ายเงิน แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วในบางกรณีอาจมีเงินลดตามสัญญา ฯ ส่วนราชการควรดูแลเรื่องนี้ด้วย

๒. เนื่องจากการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) รัฐต้องจ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมากขึ้น และเป็นช่องทางในการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น มาตรการระยะยาวควรต้องเร่งดำเนินการ และตามข้อเสนอก็ไม่มีมาตรการระยะกลาง จึงมอบให้สำนักงบประมาณร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณากำหนดมาตรการระยะกลางและระยะยาว โดยให้นำมาตรการระยะยาวมาเป็นมาตรการระยะกลางแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนขึ้นกันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงาน/หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๕๐๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๔-๕ โทรสาร ๒๕๐๕๐๖๔

หมายเหตุ รอง-นรม., รัฐ-นร., จึงเรียนขึ้นกันมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ทราบ และถือปฏิบัติต่อไปแล้ว

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักมาตรฐานงบประมาณ สำนักงบประมาณ โทร. 273-99211

ที่ พร 0407/15791 วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้(ค่า K

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี(นายสุวิทย์ คุณกิตติ) และ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี(นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

เรื่องเดิม

สำนักงบประมาณได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีตามหนังสือ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532
ให้เป็นผู้พิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจาก
ผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้(ค่า K) โดยให้ถือคำวินิจฉัยของ
สำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด ซึ่งสำนักงบประมาณได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี
มาด้วยดีตลอด แต่เนื่องจากในปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจถดถอย ผู้ประกอบการอาชีพงาน
ก่อสร้างที่ทำสัญญาแบบปรับราคาได้กับทางราชการประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทาง
การเงิน อีกทั้งในระยะหลังราคาวัสดุก่อสร้างและราคาน้ำมันมีความผันผวนสูงเป็นผล
ให้มีปริมาณคำขอเป็นจำนวนมาก เฉลี่ย ประมาณ เดือนละ 400 - 500 เรื่อง ในขณะที่
ที่สำนักงบประมาณไม่สามารถเพิ่มอัตรากำลังได้เพราะการถูกจำกัดด้วยมติ
คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ประกอบกับคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการ
เพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐได้มีมาตรการเร่งรัดกำหนดระยะเวลาและขั้นตอน
การพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มค่าก่อสร้าง (ค่า K) โดยสำนักงบประมาณให้เสร็จ
ภายใน 20 วัน นับตั้งแต่วันที่รับคำขอ รายละเอียดตามหนังสือสำนักเลขานุการ
คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ
ที่ นร(ปปร)0701/3517 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2543 อันทำให้การพิจารณาต้องเร่งรัด
และรวดเร็วกว่าเดิมอีกหลายเท่าตัว หากไม่รีบแก้ไขจะเป็นปัญหาการอนุมัติล่าช้ากว่า
เกณฑ์ที่กำหนดไว้

/ประเด็น.....

ประเด็นพิจารณา

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความล่าช้าเนื่องจากข้อจำกัดข้างต้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัว การตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เป็นไปอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินที่ให้ความคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลดและอนุมัติให้จ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยการปรับปรุงมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2543 หรือไม่

ความเห็นสำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่าเพื่อให้สามารถบรรเทาภาวะความเดือดร้อนเนื่องจากการขาดสภาพคล่องของผู้รับจ้างเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นการส่งเสริมมาตรการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบของสำนักงบประมาณให้แก่ส่วนราชการตามมาตรการการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน สำนักงบประมาณเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติ ดังนี้

1. ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 โดยมอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างก่อสร้างแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ในขั้นต้นเห็นควรมอบอำนาจให้สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยใช้คู่มือและเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่สำนักงบประมาณจัดทำขึ้น ตามเอกสารแนบ 1 เพื่อให้การตรวจสอบเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกหน่วยงาน และให้สำนักงบประมาณมีอำนาจแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติและกำหนดแนวทางปฏิบัติได้ตามความจำเป็น โดยให้ถือคำวินิจฉัยของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด ทั้งนี้ งานจ้างเหมาก่อสร้างของทางราชการทุกประเภทที่ต้องนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ หากจะมีการกำหนดข้อตกลงกรณีพิพาทเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาให้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาดไว้ในสัญญาด้วย ขอให้ระบุข้อยกเว้นให้ชัดเจนว่าไม่รวมถึงเรื่องการพิจารณาตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ โดยให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุดตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532

ทั้งนี้ เมื่อได้อนุมัติตามข้อ 1 แล้วให้รายงานสำนักงบประมาณเพื่อทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันอนุมัติ

ในการดำเนินงานตามข้อ 1 ให้มีมาตรการรองรับการใช้จ่ายเงิน ดังนี้

(1) เรื่องการอนุมัติจ่ายเงินงบประมาณ เนื่องจากได้มีระเบียบบริหารงบประมาณ กำหนดแนวทางเรื่องการอนุมัติจ่ายเงินงบประมาณรายการเงินงบกลาง และเงินงบประมาณเหลือจ่ายของส่วนราชการ จึงต้องมีมาตรการมอบหมายในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

เงินเหลือจ่ายของส่วนราชการ

โดยปกติการใช้จ่ายเงินชดเชยต่าง ๆ จะต้องเจียดจ่ายจากเงินเหลือจ่ายของส่วนราชการเป็นอันดับแรก โดยอนุมัติจากเงินประจำงวดเหลือจ่ายของส่วนราชการรายการสิ่งก่อสร้าง ซึ่งสำนักงบประมาณจะมอบอำนาจให้ส่วนราชการมีอำนาจในการอนุมัติจ่ายเงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้(ค่า K) ส่วนกรณีอนุมัติเงินงบประมาณเหลือจ่ายทั่วไป ให้ขออนุมัติจากสำนักงบประมาณตามปกติ ทั้งนี้ สำนักงบประมาณจะไม่อนุมัติให้ออเงินเหลือจ่ายไปใช้ในรายการใดๆ จนกว่าส่วนราชการจะหมดภาระการจ่ายเงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้(ค่า K) แล้ว

เงินงบกลาง

กรณีส่วนราชการได้พิจารณาอนุมัติตามข้อ 1 แล้ว แต่ไม่มีเงินเหลือจ่ายของส่วนราชการโอนมาใช้ได้ จะต้องขอใช้จ่ายเงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จากเงินงบกลาง ขอให้ส่วนราชการเสนอขออนุมัติจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ

(2) เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบ

เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ เป็นมาตรฐานเดียวกัน ก็มีความจำเป็นต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

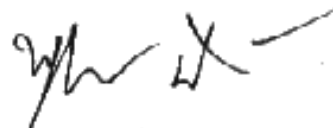
1) ให้ส่วนราชการดำเนินการเรื่องดังกล่าว โดยใช้คู่มือการตรวจสอบ และคำนวณเงินชดเชยเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และสูตร ของมติคณะรัฐมนตรี ที่สำนักงบประมาณจัดทำขึ้น ตามเอกสารแนบ 1

2) สำนักงบประมาณจะเตรียมความพร้อมของส่วนราชการต่างๆ โดยจัดการฝึกอบรมในรูปของหน่วยเฉพาะกิจเคลื่อนที่ (Mobile Unit) เพื่อความรวดเร็วและคล่องตัว โดยจัดกลุ่ม หรือคณะวิทยากร ชี้แจง ถ่ายทอดและทำความเข้าใจให้กับส่วนราชการ

2. การกระจายอำนาจความรับผิดชอบของสำนักงบประมาณในการตรวจสอบและอนุมัติเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้(ค่า K) ให้แก่หน่วยงานภาครัฐดังกล่าวข้างต้น เพื่อมิให้เกิดความยุ่งยากและเป็นปัญหาในทางปฏิบัติรวมทั้งจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานภาครัฐนำไปปฏิบัติ สมควรให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปี งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

3. มาตรการระยะยาว เนื่องจากการนำสัญญาแบบปรับราคาได้(ค่า K) มาใช้นั้น ก็เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพในภาวะสินค้ามีราคาเพิ่มสูงขึ้นหรือลดลงผิดปกติ สำนักงบประมาณจึงเห็นสมควรให้มีการยกเลิกเงื่อนไขหลักเกณฑ์การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เมื่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจกลับสู่ภาวะปกติ เพื่อไม่ให้เป็นการแก่งบประมาณประจำปี โดยขอให้สำนักงบประมาณศึกษาถึงผลดีผลเสีย และผลกระทบแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(นายพลทรัพย์ ปิยะอนันต์)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ